

นวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง

The Public Service Policy Innovation of Sub-district Administrative Organization in the Central Northeast of Thailand

สมศักดิ์ พรหมเตี๋¹

สัญญา เคนาภูมิ² เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร³ รังสรรค์ สิงห์เลิศ⁴

¹รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง และเพื่อสร้างรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง กลุ่มตัวอย่าง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง จำนวน 222 แห่ง โดยคำนวณตามสัดส่วนแต่ละจังหวัด 4 จังหวัด (ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) โดยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน และระยะที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมย่อย การวิพากษ์ การระดมสมอง โดยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้บริหารท้องถิ่น ผู้กำกับดูแล หรือผู้เกี่ยวข้องในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 20 คน จากนั้นนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง และนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และ

ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินยืนยันรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมาก
ไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านทุนเฉพาะบุคคล (0.29) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในนโยบาย
(0.28) ปัจจัยด้านนโยบายเชิงพื้นที่ (0.21) และปัจจัยด้านการบริหารแบบบูรณาการ (0.20)
ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการพัฒนานวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. รูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ได้แก่

2.1 รูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะ เชิงนโยบาย ประกอบด้วย
การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการวางแผน การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การพัฒนา
การมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประเมินผล
การพัฒนาการร่วมบูรณาการ นโยบาย การพัฒนารูปแบบแรงกดดันในพื้นที่ การพัฒนา
วิสัยทัศน์ของนายก การพัฒนารูปแบบการเรียกร้องในพื้นที่ การสร้างเครือข่าย และ
การเรียนรู้องค์กรที่ประสบผลสำเร็จ

2.2 รูปแบบการพัฒนาวัตกรรมการบริการสาธารณะเชิงปฏิบัติการ
ประกอบด้วย การพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงาน การพัฒนาความเป็น
ผู้นำ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง การพัฒนา
เครือข่าย การพัฒนาเจตคติที่ดีต่อองค์กร การพัฒนาการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การพัฒนา
การบริหารจัดการงบประมาณมุ่งผลสัมฤทธิ์ การจัดรูปแบบองค์กรแบบผสม การบูรณาการ
เทคโนโลยี การพัฒนาการบริหารแบบกระจายอำนาจ การพัฒนาองค์กรสาธารณะท้องถิ่น
การพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน และการพัฒนาการสื่อสาร

คำสำคัญ : นโยบายการบริการสาธารณะ นวัตกรรม องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research aimed to study the development of the public service
policy innovation of sub-district administrative organization and to establish

the model of the development of the public service policy innovation of sub-district administrative organization in the central northeast of Thai Land. The research methodology was divided for 2 phases; phase 1; to study the factor influenced the development of the public service policy innovation of sub-district administrative organization. The sample was 222 of the sub-district administrative organization in the central northeast of Thai Land, they were selected by proportion each province. The instrument was questionnaire. The statistics were the Pearson Product Moment Correlation and the Structural equation modeling (SEM) with LISREL programs. Phase 2; to establish the development of the public service policy innovation of sub-district administrative organization. The target population was 20 people consist of the expert in public policy, the academician, the Local government executive. Data collected by the workshop brain storming, and then to confirm the model by the Connoisseurship.

The research results were found as follows;

1. The factors influenced the development of the public service policy innovation of sub-district administrative organization were the individual human capital (0.332), the policy participation (0.301), Transformational Leadership (0.006) by statistical significant at .05 levels. Moreover, the quality research found an additional factors; the decentralization and the supported by central government.

2. The model of the development of the public service policy innovation of sub-district administrative organization in the central northeast of Thai Land found that;

2.1 The policy model; the government should make the following policy; the decentralization of decision-making autonomy, the community democracy development, the development of effective, the effectiveness of public services, the distributed mission, the distributed budget, the resource distribution, the development capabilities and governance principles,

the technology distribution, the distribution of benefits, the corporate Development local public, the develop independence in the administration.

2.2 The operation model; The sub district administrative organization should develop the following issues; the creativity of individuals, the participation in planning, the learning from successful organizations, the knowledge of leadership, the management network, the leadership, the knowledge and talents to work, the intellectual stimulation, the integrated policy, the participate in the evaluation, the inspire, the network building, the transformational leadership, the attitude towards the organization, the participation in practice, the involvement in the allocation of benefits, the influence ideally and the good communication.

Keywords : Public Service Policy, Innovation, Sub-district Administrative Organization

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้เป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนา โดยเฉพาะในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) ทำให้การติดต่อสื่อสาร และการแพร่กระจายข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ได้อย่างไร้พรมแดน รวมทั้งขยายตัวของอุตสาหกรรมทั้งภาคการผลิตและบริการ โดยใช้ความรู้เป็นฐานที่ส่งผลต่อ การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge- based Economy)

นวัตกรรม เป็นปัจจัยการแข่งขันที่สำคัญที่จะขับเคลื่อนความเจริญของเศรษฐกิจโลก ได้อย่างรวดเร็วและยั่งยืน เนื่องจากนวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นจากการให้ความรู้ทางเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ หรือทักษะ และประสบการณ์ในด้านการจัดการ มาพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการผลิตใหม่ หรือบริการใหม่ที่เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้น นวัตกรรม ซึ่งเกิดจากกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management ; KM) อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ จะช่วยยกระดับเศรษฐกิจ

และการกินที่อยู่ดีของประชาชนทั้งโดยทางตรง และทางอ้อมได้อย่างรวดเร็ว แต่ทั้งนี้รัฐบาลต้องมีนโยบายด้านนวัตกรรมที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมและเกื้อกูลให้เกิดบรรยากาศในการลงทุน เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศได้อย่างก้าวกระโดด

จากการวิจัย และผลลัพธ์ที่ได้ใน 50 ปีที่ผ่านมา ทำให้แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นแนวทางหลักในการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง การสร้างนวัตกรรมใหม่จึงมิใช่เรื่องที่ว่างกรอบไว้เฉพาะตัวบุคคล แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องระดับสังคม การลงทุนในการสร้างสังคมที่เข้มแข็งประกอบด้วย ทูทางสังคมทั้งในระดับจุลภาค และมหภาค ที่มีความพร้อมในการสร้างสังคมเพื่อการเรียนรู้ จึงมีความสำคัญไม่น้อยกว่าการลงทุนในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การพัฒนาสังคม ที่ส่งเสริมให้เกิดทุนทางสังคมที่ยืดหยุ่น จะช่วยส่งเสริมให้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และการพัฒนานวัตกรรมของประเทศ จึงถือได้ว่าเป็น วาระแห่งชาติ (National Agenda) เป็นรากฐานที่สำคัญในระยะยาว

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ การประเมินสถานการณ์พัฒนาคนและสังคมไทยพบว่า คนไทยยังขาดความเข้มแข็งในด้านความรู้และทักษะพื้นฐานในด้านการทำงาน ด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ และพบว่า ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดเป็นทำเป็นเพียงร้อยละ 60 ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดเป็นทำเป็นดียิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาคนให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนาคนให้มีความรอบรู้คู่กับการเสริมสร้างคุณธรรมให้เข้มแข็ง โดยพัฒนาให้มีความเทียบพร้อมทั้งด้านคุณธรรมและความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล รอบคอบและระมัดระวัง ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรมใหม่ ควบคู่กับการต่อยอดและใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดการองค์ความรู้ทุกด้านตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างความมั่นคงในชีวิตแก่คนทั้งประเทศ (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรูปแบบการปกครองที่มีการกระจายอำนาจให้กับหน่วยปกครองพื้นฐานของประเทศอย่างแท้จริง อันเป็นการสนองนโยบายการกระจาย-

อำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาล ที่จะให้อำนาจการบริหารแก่หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่นสามารถบริหารพัฒนางานแก้ไขปัญหาพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองตามอำนาจหน้าที่ และมีอิสระในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นตามขอบข่ายกฎหมาย กำหนด (กรมการปกครอง. 2547 : 14-15)

จากการศึกษาระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และนวัตกรรมทาง นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ แม้จะสามารถสะท้อนภาพความสามารถในนวัตกรรมทางนโยบาย ได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีได้ บ่งบอกอย่างชัดเจน เจาะจง ว่าระดับความสามารถใน นวัตกรรมทางนโยบายขององค์การ บริหารส่วนตำบล ในภาพรวมอยู่ในระดับใด มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพล หรือผลกระทบ และมีรูปแบบการพัฒนานวัตกรรมทางนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไร ซึ่งเป็น ข้อมูลที่สำคัญเร่งด่วน และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดนโยบายในการพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงการวางแผนพัฒนาเพื่อยกระดับความสามารถทาง นวัตกรรมทางนโยบายต่อไป ด้วยเหตุผลดังกล่าว การพัฒนานวัตกรรมทางนโยบายของ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนใน ระดับรากหญ้าที่แท้จริง โดยการพัฒนานวัตกรรมทางนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล จะเป็นกลไก หรือจักรกลที่สำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงพัฒนาชุมชน สร้างความเข้มแข็ง สร้างความพอเพียง การสังคมพึ่งตนเอง ควบคู่กับกระแสโลกาภิวัตน์ ที่เปลี่ยนแปลง และยังเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ ในหลักการของ การกระจายอำนาจ แก่ท้องถิ่นสู่ชุมชน หมู่บ้าน ในการพึ่งพาตัวเองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง
2. เพื่อสร้างรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในนโยบาย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านทุนเฉพาะบุคคล ปัจจัยด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยนโยบายเชิงพื้นที่

ปัจจัยด้านการบริหารแบบบูรณาการ มีผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคอีสานตอนกลาง

2. รูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเป็นไปได้ในการนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ประชากร ได้แก่ ตัวแทนของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง คือ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 498 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2555 : 2)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง คือ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดมหาสารคามจำนวน 222 แห่ง โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการนำเสนอโดย ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วจึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม และแบบตรวจสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย

1.2 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ และสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดในเขตภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง

1.3 ดำเนินจัดส่งแบบสอบถามถึง นายองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตามจำนวนในกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มส่งตั้งแต่วันที่ 1 เดือน มีนาคม 2556

จำนวน 444 ชุด ตามชื่อและที่อยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง(องค์การบริหารส่วนตำบลใดได้รับเลือกให้เป็นหน่วยตัวอย่างก็จะทำการเก็บข้อมูลตัวแทนทั้งสองคน (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) จึงรวมผู้ให้ข้อมูล 222 กลุ่ม X 2 คน = 444 คน)

1.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง Path Analysis โดยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05)

ระยะที่ 2 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) เพื่อสร้างรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มเป้าหมายใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้บริหารท้องถิ่น ผู้กำกับ หรือผู้เกี่ยวข้องในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 20 คน ใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshops) การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) และการระดมสมอง (Brain Storming) และยืนยันรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อวิจารณ์ และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความว่าอยู่ในตัวแปรใด (ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1) และนำมาจัดกลุ่ม (Grouping) จากนั้นก็ทำการสังเคราะห์กลุ่มการวิจารณ์ และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดทำรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง เพื่อใช้เป็นร่างในการพิจารณา

2.2 นำรูปแบบที่สร้างขึ้นมาระดมสมอง เพื่อวิพากษ์รูปแบบที่สร้างขึ้น และให้คำแนะนำโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshops) ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้บริหารท้องถิ่น ผู้กำกับ หรือผู้เกี่ยวข้องในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 20 คน

2.3 การยืนยันรูปแบบ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบ และยืนยันรูปแบบมาพัฒนาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนานวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านทุนเฉพาะบุคคล (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.29) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในนโยบาย (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.28) ปัจจัยด้านนโยบายเชิงพื้นที่ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.21) และปัจจัยด้านการบริหารแบบบูรณาการ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.20) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการสร้างรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ได้รูปแบบในการพัฒนานวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง จำนวน 24 รูปแบบการพัฒนา ดังนี้

2.1 ด้านทุนเฉพาะบุคคล รูปแบบนวัตกรรมนโยบาย ด้านทุนเฉพาะบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา คือ 1) การพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงาน 2) การพัฒนาความเป็นผู้นำ 3) การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล 4) การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง 5) การพัฒนาเครือข่าย และ 6) การพัฒนาเจตคติที่ดีต่อองค์กร

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในนโยบาย รูปแบบนวัตกรรมนโยบาย ด้านการมีส่วนร่วมในนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ประกอบด้วย 6 แนวทางการพัฒนา คือ 1) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ 4) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การพัฒนาการร่วมบูรณาการ นโยบาย และ 6) การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม

2.3 ด้านนโยบายเชิงพื้นที่ รูปแบบนวัตกรรมนโยบาย ด้านนโยบายเชิงพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา คือ 1) การพัฒนารูปแบบแรงกดดันในพื้นที่ 2) การพัฒนานวัตกรรมของนายก 3) การพัฒนารูปแบบการเรียกร้องในพื้นที่ 4) การสร้างเครือข่าย และ 5) การเรียนรู้องค์กรที่ประสบผลสำเร็จ

2.4 ด้านการบริหารแบบบูรณาการ รูปแบบนวัตกรรมนโยบาย ด้านการบริหารแบบบูรณาการ แก่งค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ประกอบด้วย 8 แนวทางการพัฒนา คือ 1) การพัฒนาการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 2) การพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณมุ่งผลสัมฤทธิ์ 3) การจัดรูปแบบองค์กรแบบผสม 4) การบูรณาการเทคโนโลยี 5) การพัฒนาการบริหารแบบกระจายอำนาจ 6) การพัฒนาองค์กรสาธารณะท้องถิ่น 7) การพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน และ 8) การพัฒนาการสื่อสาร

3. สร้างรูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ที่ผ่านการประเมินความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ครอบคลุมปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยกิจกรรมทั้งหมด 25 การพัฒนารูปแบบ โดยผ่านการพิจารณาจำนวน 24 รูปแบบการพัฒนา โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล 2) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การพัฒनावิสัยทัศน์ของนายก 4) การพัฒนาการเรียนรู้จากองค์กรที่ประสบผลสำเร็จ 5) การพัฒนาการบริหารแบบกระจายอำนาจ 6) การพัฒนาองค์กรสาธารณะท้องถิ่น 7) การพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงาน 8) การพัฒนาความเป็นผู้นำ 9) การพัฒนาเครือข่าย 10) การพัฒนาการร่วมบูรณาการนโยบาย 11) การพัฒนาข้อเรียกร้องในพื้นที่ 12) การสร้างเครือข่าย 13) การพัฒนาการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 14) การพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน 15) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 16) การพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณมุ่งผลสัมฤทธิ์ 17) การจัดรูปแบบองค์กรแบบผสม 18) การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง 19) การพัฒนาเจตคติที่ดีต่อองค์กร 20) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 21) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ 22) การพัฒนาการรูปแบบแรงกดดันในพื้นที่ 23) การบูรณาการเทคโนโลยี 24) การพัฒนาสื่อสารที่ดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง จากการตั้งสมมติฐานในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า ปัจจัยหลักคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในนโยบาย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านทุนเฉพาะบุคคล ปัจจัยด้านการนำไปปฏิบัติ ปัจจัยนโยบายเชิงพื้นที่ ปัจจัยด้านการบริหารแบบบูรณาการ มีผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง

1.1 ปัจจัยด้านทุนเฉพาะบุคคล มีผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง สอดคล้องกับแนวคิด วรรตซ์ จันทร (2554 : 473-474) กล่าวว่า ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ต้องขึ้นอยู่กับความจงรักภักดีต่อองค์การ และขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้ปฏิบัติ เพราะหากผู้ปฏิบัติมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้น้อยย่อมเกิดการต่อต้านนโยบายได้ นอกจากนี้ปัจจัยที่สำคัญด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการเจรจาต่อรอง และความสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์โดยเน้นว่านโยบายนวัตกรรมไปปฏิบัติจำเป็นจะต้องทำการฝึกอบรม และให้ความรู้แก่บุคลากรเพียงพอ สอดคล้องกับแนวคิด จีระ หงส์ดารมภ์ (2555 : 67-72) ได้เสนอทฤษฎีพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพทุนมนุษย์ กล่าวว่า ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในแต่ละคนล้วนไม่ใช่เรื่องบังเอิญ หากแต่ว่ามีรากฐานสำคัญมาจากการพัฒนา และเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ หลอมรวมสิ่งเหล่านี้แล้วนำมาบังคับใช้กับตนเองให้ยึดติดต่อสู้กับคลื่นลมแห่งการเปลี่ยนแปลงเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ดังนั้น จึงสรุปว่า การเรียนในระบบการศึกษาแบบทางการ รวมทั้งการลงทุนในเรื่องโภชนาการ หรือการฝึกอบรมนั้น เป็นการสร้างทุนมนุษย์ขั้นแรก ที่เรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital)

กล่าวได้ว่า ปัจจัยด้านทุนเฉพาะบุคคล มีผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง เนื่องจากมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล คือ 0.29 ทั้งนี้เพราะ ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสร้างนวัตกรรมนโยบายสาธารณะนั้น สิ่งสำคัญคือการพัฒนาทุนเฉพาะบุคคล หรือทุนทางทรัพยากรมนุษย์ โดยถือเป็นทุนหลักในการที่จะเปลี่ยนแปลง กำหนดทิศทางการพัฒนา นำพาองค์กรไปตามเป้าหมายสูงสุดได้ และดำเนินการตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับในการบริการประชาชนในด้านต่างๆ ซึ่งพิจารณา ทุนเฉพาะบุคคล มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความรู้ความสามารถเฉพาะตัว ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ความเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ความมีเครือข่าย และความเป็นผู้นำ อาทิ เช่น คุณสมบัติเฉพาะของบุคคล ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าหาญคุณธรรมต่าง ๆ บารมี สถิติปัญญา การค้นคิด-ประดิษฐ์ ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงาน ความกล้าหาญคุณธรรมต่าง ๆ บารมีทุนความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ โดยในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการสร้างสรรค์หรือใช้วิธีการในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในการให้มี หรือมีแล้วพัฒนาทุนเฉพาะบุคคลให้มีในองค์กรให้ได้ นอกจากนี้จะมีคุณลักษณะทุนเฉพาะบุคคลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

1.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในนโยบาย มีผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการ สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิด สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2540 : 24) นโยบายสาธารณะมีความสำคัญต่อประชาชน เนื่องจากนโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตทางการเมืองเพื่อตอบสนองความต้องการของ ประชาชน ดังนั้นประชาชน จึงสามารถแสดงออกซึ่งความต้องการของตนผ่านกลไกต่าง ๆ ทางการเมือง อาทิเช่น พรรคการเมือง กลุ่มอิทธิพลและผลประโยชน์ ระบบราชการ นักการเมือง ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น ความต้องการ (Demands) และการสนับสนุน (Supports) ของประชาชน จะถูกนำเข้าสู่ระบบการเมือง (Political System) ไปเป็นนโยบายสาธารณะ สอดคล้องกับรายงานการศึกษา ของ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2552 : 85-118) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบาย สาธารณะ พบว่า ขอบเขตการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะ ประชาชนต้องการมีส่วนร่วม ในนโยบายสาธารณะทุกระดับ ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นโดยเฉพาะในชุมชนที่ได้รับ ผลกระทบจากนโยบายสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐ เช่น โครงการสร้างเขื่อน โครงการสร้างโรงไฟฟ้า หรือการทำเหมืองแร่ เป็นต้น ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมใน นโยบายสาธารณะทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมทั้งนี้ เนื่องจากนโยบายสาธารณะทั้งหมดต่างเกี่ยวข้องกับและมีผลกระทบกับ ประชาชนทั้งสิ้น ดังนั้นประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "ผู้มีส่วนได้เสีย" หรือ "ผู้เกี่ยวข้อง" ต้องได้เข้ามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐตั้งแต่เริ่มจัดทำนโยบายสาธารณะ ซึ่งการมี ส่วนร่วมนี้ควรเปิดให้เข้ามีส่วนร่วมได้ตลอด ทั้งกระบวนการ

กล่าวได้ว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในนโยบายเป็นปัจจัย มีผลต่อนวัตกรรม นโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง เนื่องจาก ในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่ง ในทุกระดับการ ไม่ว่าจะเป็น การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดย องค์การบริหารส่วนตำบลต้องสร้างการมีส่วนร่วมให้ประชาชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมในนโยบาย ซึ่งจะให้นโยบายมีความหลากหลาย เป็นนวัตกรรมทางนโยบายใหม่ ๆ อันจะนำพาราชการบริหารส่วนตำบลประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร อย่างไรก็ตามในการมีส่วนร่วมในนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากปัจจัย ดังกล่าวแล้วที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

1.3 ปัจจัยด้านนโยบายเชิงพื้นที่ มีผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง

ผู้วิจัยพบว่า นโยบายเชิงพื้นที่ เป็นอีกกุญแจสำคัญในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยนโยบายเชิงพื้นที่ เป็นกลไก เป็นรูปแบบการดำเนินงานที่สำคัญในสร้างเอกลักษณ์ในท้องถิ่นที่จะสร้างรูปแบบนโยบายที่มีความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ หรือการปรับปรุงยุคต้นนโยบายในเชิงพื้นที่ เกิดนวัตกรรมใหม่ในนโยบายการบริการสาธารณะ ซึ่งจะการนำพ้องค์การบริหารส่วนตำบลไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นนโยบายเชิงพื้นที่ จึงเป็นการสร้างเอกลักษณ์ การสร้างนวัตกรรมที่สำคัญต่อนวัตกรรมทางนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.4 ปัจจัยด้านการบริหารแบบบูรณาการ มีผลต่อนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง

ผู้วิจัยพบว่า ด้านการบริหารแบบบูรณาการนั้นเป็นแนวทางในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องสร้างความหลากหลายในการบริหารงานการมีกลยุทธ์ที่สำคัญในการดำเนินการนำพ้องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งหลักในการบริหารงานนั้นมีแนวทางในการปฏิบัติที่หลากหลายเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องนำหลักการบริหารมาบูรณาการให้มีความพร้อมในการสร้างนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นการบริหารแบบบูรณาการ จึงเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญต่อนวัตกรรมทางนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล

สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ นั้นเบื้องต้นเกิดจากรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อประชาชน โดยมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่และมีสถานภาพเป็นนิติบุคคล จึงหมายถึง การที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจบางส่วนในการบริหารงานให้แก่ท้องถิ่นได้ดำเนินการ โดยมีการกำกับดูแลตลอดเพื่อความคล่องตัวในการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น รัฐบาลแก้ปัญหา และแนวทางแก้ไขที่ตรงจุด ผู้วิจัยพบว่า การกระจายอำนาจ ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น แนวทางในการปฏิรูปการปกครองประเทศที่สำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติมีการพัฒนาที่ยั่งยืน รู้จุดประเด็นของปัญหาเชิงพื้นที่อย่างทั่วถึง สามารถแก้ไขปัญหา รวมทั้งการบริการประชาชนได้ดีกว่าการดำเนินการที่อยู่ส่วนกลาง ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงประเด็นมากที่สุด ดังนั้นการกระจายอำนาจ จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญต่อนวัตกรรมทางนโยบายสาธารณะ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. การพัฒนารูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ในการพัฒนารูปแบบนวัตกรรมนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภูมิภาคอีสานตอนกลาง ผู้วิจัยได้ข้อสังเกตจากการวิจัยดังนี้

2.1 การพัฒนาทุนทางทรัพยากรมนุษย์ ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสร้างนวัตกรรมนโยบายสาธารณะนั้น สิ่งสำคัญคือการพัฒนาทุนเฉพาะบุคคลหรือทุนทางทรัพยากรมนุษย์ โดยถือเป็นทุนหลักในการที่จะเปลี่ยนแปลงกำหนดทิศทางการพัฒนา นำพาองค์กรไปตามเป้าหมายสูงสุดได้ และดำเนินการตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับในการบริการประชาชนในด้านต่างๆ ซึ่งพิจารณาทุนเฉพาะบุคคล มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความรู้ความสามารถเฉพาะตัว ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมีเครือข่าย และความเป็นผู้นำ อาทิ เช่น คุณสมบัติเฉพาะของบุคคล ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าหาญคุณธรรมต่าง ๆ บารมี สถิติปัญญา การค้นคิดประดิษฐ์ ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงาน ความกล้าหาญ คุณธรรมต่าง ๆ บารมี ทุนความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ โดยในองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องดำเนินการสร้างสรรค์ หรือใช้วิธีการในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในการให้มี หรือมีแล้วพัฒนาทุนเฉพาะบุคคลให้มีในองค์กรให้ได้

ดังนั้น ในการพัฒนาทุนที่อยู่ในตัวบุคคล หรือทุนทรัพยากรมนุษย์เป็นทุนหลักในการบริหารงานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยทำอย่างไรให้มีคุณภาพ มีศักยภาพในการทำประโยชน์สูงสุดให้องค์กร การวางแผนทางในการพัฒนาอย่างไร ตั้งแต่กระบวนการเข้ามาสู่องค์กร พัฒนา จนออกจากองค์กร สอดคล้องกับ แนวคิดใหม่ในการจัดการนวัตกรรม คาร์ล (Karl, 1995 : 134) อธิบายว่า ทุนทางด้านทรัพยากรมนุษย์ จัดว่าเป็นทุนที่สำคัญ และสอดคล้องงานวิจัย นกตล เหลืองภิรมย์ (2550 : 223-224) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการนวัตกรรม : การพัฒนาตัวแบบการพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักวิจัย ซึ่งพบว่า ตัวแบบความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักวิจัย ควรมียุทธศาสตร์ประกอบ คือ ทรัพยากรนวัตกรรม ประกอบด้วย ทุนทางสังคม ทุนทางทรัพยากรมนุษย์ ทุนทางการเงิน และทุนทางกายภาพ

2.2 การพัฒนาการมีส่วนร่วมในนโยบาย กระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมในนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง ทุกฝ่าย (ทั้งภาครัฐและภาคประชาชน) ต้องเข้าร่วมกันคิด โดยมีเจ้าภาพ และต้องมีความซื่อสัตย์ และจิตอาสาเป็นหลัก ซึ่งในที่นี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ต้องเป็นแกนหลักในการดำเนินการ

การสร้างการเข้ามามีส่วนร่วมในนโยบาย ที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนอง ในภารกิจหน้าที่ที่ต้องบริการประชาชน การบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

2.3 การพัฒนานโยบายพื้นฐานเชิงพื้นที่ การพัฒนานโยบายพื้นฐานเป็นแนวทาง ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเป็นนโยบายที่มีรูปธรรมที่ เกิดขึ้นในเชิงพื้นที่ของแต่้องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีบริบทที่แตกต่างกัน ดังนั้นการที่จะ พัฒนารูปแบบนวัตกรรมทางนโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล สิ่งที่สำคัญยิ่ง คือการที่ผู้กำหนดนโยบาย ให้ความสนใจในการพัฒนานวัตกรรมนโยบาย ที่เกิดจากพื้นที่ เพื่อความเหมาะสมในการพัฒนา โดยอาจมีการปรับประยุกต์ใช้ให้มีความเหมาะสมในเชิงพื้นที่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงผู้เสนอร่างแนะนำ นโยบาย คือข้าราชการส่วนท้องถิ่น จะต้องพัฒนาการสร้างสรรค์นโยบายเชิงพื้นที่ ให้ผสมผสานกับการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ได้

2.4 การพัฒนาการบริหารแบบบูรณาการ ในการบริหารงานนั้นถือเป็นอีกแนวทาง ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องสร้างความหลากหลายในการ บริหารงานการมีกลยุทธ์ กลวิธี ในการที่จะนำพาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งหลักใน การบริหารงานนั้นมีแนวทางในการปฏิบัติที่หลากหลายเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในองค์การ บริหารส่วนตำบลต้องนำหลักการบริหารมาบูรณาการให้มีความพร้อมในการสร้างนวัตกรรม นโยบายการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นผู้บริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญในการบูรณาการการบริหารงานใน รูปแบบต่างๆ ที่มีความเหมาะสมมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลของตนเองให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การบริหารจัดการทุนมนุษย์ เป็นสิ่งสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมี การดำเนินการในการพัฒนาทุนมนุษย์ คือ อบรมการพัฒนาทุนมนุษย์ การพัฒนาผู้นำ การเปลี่ยนแปลง การสร้างเครือข่าย การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล การสร้าง ความรู้ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงาน เพื่อสร้างทุนทางทรัพยากรมนุษย์ในการ ขับเคลื่อนการทำงาน และสร้างนวัตกรรมทางนโยบาย

2. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในนโยบาย เพื่อเป็นการความเป็นเจ้าของใน นโยบายที่กำหนดขึ้นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยต้องเพิ่มกระบวนการในการเข้ามา

มีส่วนร่วม จากกรอบการพัฒนาการมีส่วนร่วมในนโยบาย สร้างทัศนคติที่ดีในการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม การพัฒนาการบูรณาการความคิด การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม การจัดเสวนาเรื่องการมีส่วนร่วมในนโยบายการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการวางแผน การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ และการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. การพัฒนานโยบายเชิงพื้นที่ ส่งผลต่ออนวัตกรรมการนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรพัฒนา การพัฒนารูปแบบแรงกดดันในพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางพัฒนา การพัฒนาวิสัยทัศน์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล การพัฒนารูปแบบการเรียกร้องในพื้นที่ การสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการเรียนรู้องค์กรที่ประสบผลสำเร็จ

4. การพัฒนาการบริหารแบบบูรณาการ ส่งผลต่ออนวัตกรรมการนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรพัฒนา การพัฒนาการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาการจัดรูปแบบองค์กรแบบผสม การพัฒนาการบูรณาการเทคโนโลยี การพัฒนาการบริหารแบบกระจายอำนาจ การพัฒนาให้เป็นองค์กรสาธารณะท้องถิ่น การพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน และการพัฒนาการสื่อสาร

เอกสารอ้างอิง

- การปกครอง, กรม. (2547). **กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ องค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2549) **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : สุทรไพศาล.
- จีระ หงส์ลดารมภ์. (2555). **8 K's+5K's ทูมมนุษย์ของคนไทยรองรับประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ : เอเชียแปซิฟิกคอนซัลแตนท์.
- นพดล เหลืองภิรมย์. (2550). **"การจัดการนวัตกรรม : การพัฒนาตัวแบบความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักวิจัย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บวรศักดิ์ อวรรณโณ, วุฒิสาร ตันไชย และ ศุภานันท์เทพคำ. (2552). **รายงานการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ**. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

- วรเดช จันทรศร. (2554). **ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรม. (2555). ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก HTTP : <http://www.dla.go.th/>. ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2555.
- สมบัติ อ่างธัญวงศ์. (2540). **นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์ และ กระบวนการ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- Joreskog, Karl and Sorbom. (1998). **Lisrel 8 User's Reference Guild**. Chicago : Scientific Software International.
- Yamane, T. (1973). **Statistics : an Introductory Analysis**. New York ; Harper and Row.
- Karl,K. (1995). **Capital : A new Abridged Edition (Oxford World's Classics)**. In D.McLellan (Ed.), Karl Marx capital: Anew abridgement (pp.1-544). New York : Oxford University Press.